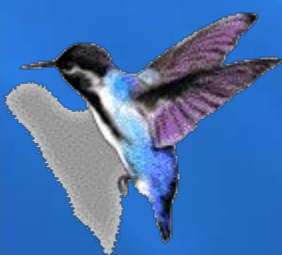

**Допоможемо птахам
узимку**

Будь-яка тварина – це багатовіковий
витвір еволюції і кожна з них має
однакове з нами право жити й
виконувати певну роль у
взаємопов'язаному світі.

О. Скарлатто

Горобець хатній.

Цей осілий птах, поширений по всій Україні. Тримається біля населених пунктів. Гніздиться в щілинах будівель, шпаківнях іноді на деревах. Кладка містить 5-8 яєць, на початку квітня. Пташенята менше ніж через два тижні вилітають із гнізда. Живляться комахами, насінням – найрізноманітнішою їжею.

Сіра куріпка

Птах належить до мисливсько-промислових і дають цінні продукти – м'ясо, жир і яйця, пух тощо. Нині чисельність цих пернатих швидко зменшується і майже всі види потребують охорони. Визначити куріпку сіру досить легко за особливостями поведінки і характерним яскравим забарвленням. Із гучним лопотінням крил піднімаються вони із землі і низько та швидко летять по прямій. Куріпки взимку дуже дружать із зайцями. Зайці вночі розгрібають сніг і живляться озиминою, а вдень на цих місцях живляться листочками куріпки. Узимку птахи тримаються зграйками, під час сильного снігопаду зариваються у сніг. Навесні ці зграйки розбиваються на пари і відшукують місця для гніздування – кущі в балках, долинах річок, лісових смугах, на узліссях.

Синиця велика

Деякі синиці живуть осіло, але мешканці північних регіонів перекочовують на великі відстані. Птах чудово пристосувався до ландшафтів, створених людиною. Восени та взимку синички збираються в зграї. Таке суспільне життя допомагає пташкам оборонятися від хижаків і знаходити харчі. Синиці дуже голосисті, обмінюються між собою багатим набором свисту. У кінці зими зграйки розпадаються.

Сова сіра

Птах середнього розміру, трохи більший за ворону. Забарвлення може бути сірим, або рудим. Поширена по всій Україні. Живе в лісах, парках, садах, іноді біля людських осель. Крик самця у шлюбний період досить гучний. Гніздиться в дуплах, іноді в печерах, щілинах або в будівлях. Живиться переважно гризунами. Загальний тон забарвлення темно-рудуватий

Ворона сіра

Птах широко розповсюджений по всій Україні. Живиться різноманітними комахами та їх личинками. Типове воронове середовище – це, відкрита сільська місцевість, узлісся. Поза гніздовим сезоном сірі ворони живуть у великих зграях, нерідко в компанії з іншими пернатими – найчастіше з граками або галками. Вранці вся зграя вилітає на пошуки харчів, а ночує завжди в одному і тому ж місці. Ворони, які живуть у сільській місцевості, харчуються слимаками, дощовими червами, птахи ловлять дрібну рибу, пуголовків та різних амфібій, а іноді поїдають і дрібних ссавців.

Горлиця кільчаста

Маленький непоказний голуб з чорною смугою на шиї в останні десятиліття широко розповсюджений по всі території Європи. Основу раціону цього птаха складає зерно та насіння, він прагне триматися ближче до людини у містах і селах. Взимку птахи тримаються великими зграями, віддаючи перевагу місцям де водиться зерно. Зібрану їжу птах зберігає у зобі. Наповнивши зоб горлиця злітає на гілку і там перетравлює корм.

Великий строкатий дятел

Птах чорно-біло-червоного оперення, розповсюджений досить широко. Дятли харчуються павуками, комахами, личинками. Їх вони знаходять у корі дерев. Протягом всього року дятли харчуються ягодами, горіхами і насінням шишок. Рослинна їжа в раціоні переважає взимку

Фазан звичайний

Великий довгохвостий птах, розмірами, приблизно як свійська курка. Самець і самка сильно різняться між собою. Фазани прекрасно і швидко бігають, легко пробираються крізь сильні зарості. Літають мало і нехотячи. Злітають тільки при сильній небезпеці. Це зграйні птахи за виключенням сезону розмноження. У піклуванні за потомством самці участі не беруть.

Галка

Дуже кмітливі птахи. Вони живуть у великих зграях і часто ночують разом з граками. Від граків відрізняються чистішим голосом. Останній час живуть поблизу житла людей, де їм легше добувати корм. Раціон дуже різноманітний: влітку здебільшого комахи, личинки, а взимку, переважно насінням і ягодами. Інколи руйнують залишені без нагляду чужі гнізда, поїдаючи їх пташенят.

Орел степовий

Великий птах з широкими і довгими крилами і коротким заокругленим дзьобом, забарвлення однотонне, від темно-палевого до темно-бурого. На хвості біла пляма. Політ повільний з нечастими помахами крил. Орел степовий живиться переважно, а часом і виключно, ховрахами, меншою мірою — мишоподібними гризунами. Навіть поширення орла степового значно залежить від поширення ховраха. Полює орел на гризунів у відкритій степовій місцевості. Здобич виглядає з повітря, ширяючи не дуже високо, а іноді й зовсім низько.

Сорока

В Україні звичайний оілий птах на всій території. В сороки своєрідне забарвлення пір'я. Завдяки білим плямам на боках птах дістав народну назву – сорока-білобока).

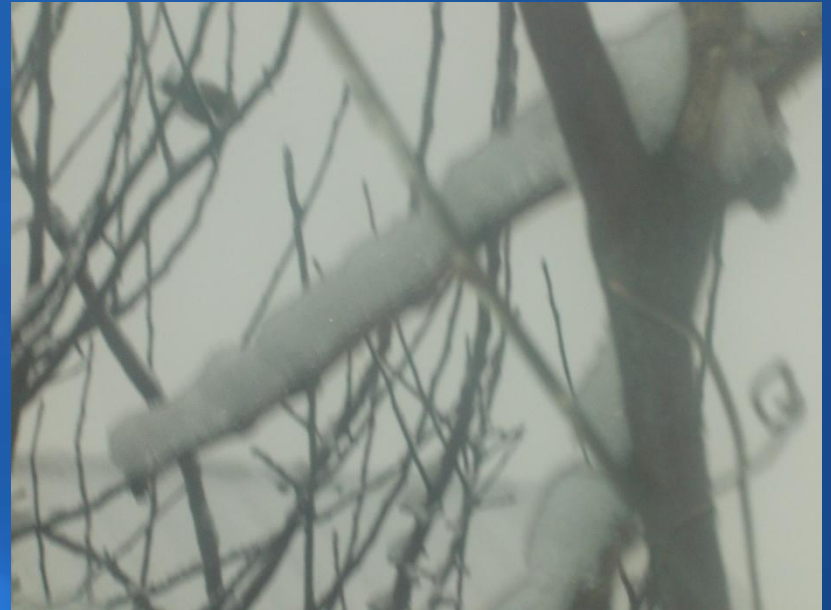
Місцеперебування — польові гаї, узлісся і сади. Сорока охоче селиться поряд із людиною і там, де її не чіпають, стає надзвичайно довірливою, або, вірніше, настирливою. Живуть птахи постійними парами, які зберігаються і взимку. Живиться сорока різноманітними комахами, а також зерном диких трав та злакових культур. Проте там, де сорок багато, вони шкодять, знищують багато пташенят як диких, так і свійських птахів.

Лебідь-шипун

Лебеді-шипуні – дуже гарні птахи. Їхні величаві силуети можна побачити на поверхні багатьох озер, ставків і річок. Взимку лебедів-шипунів часто можна зустріти, наприклад, у гирлах річок. У багатьох місцях лебеді тримаються парами, а подекуди живуть колоніями. Під час линьки птахи втрачають майже все пір'я на крилах і якийсь час не вміють літати

Треба підтримати птахів

Птахам дуже важко вижити взимку. Нерідко вони голодують. Під час сильних морозів, багато пташок гинуть від холоду та голоду. Особливо часто птахи гинуть наприкінці зими, коли майже відсутній корм.

В першу чергу треба піклуватися про синиць – вірних друзях лісу та саду. Взимку вони цілими зграями перестрибують з гілки на гілку, шукаючи щілини у корі де сховалися комахи.

Для корму придатні насіння різних рослин: соняшника, дині, гарбуза, багатьох бур'янів

Дійсно, зима – дуже важкий час для птахів, особливо, якщо вона морозна і снігова. Не знайти птахам під снігом корму. Голодний птах сильно страждає від холоду. Взимку день короткий, а щоб вижити не замерзнути, їжі треба споживати більше ніж влітку.

Участь учнів Шахтарської ЗОШ І-ІІІ ступенів у проекті

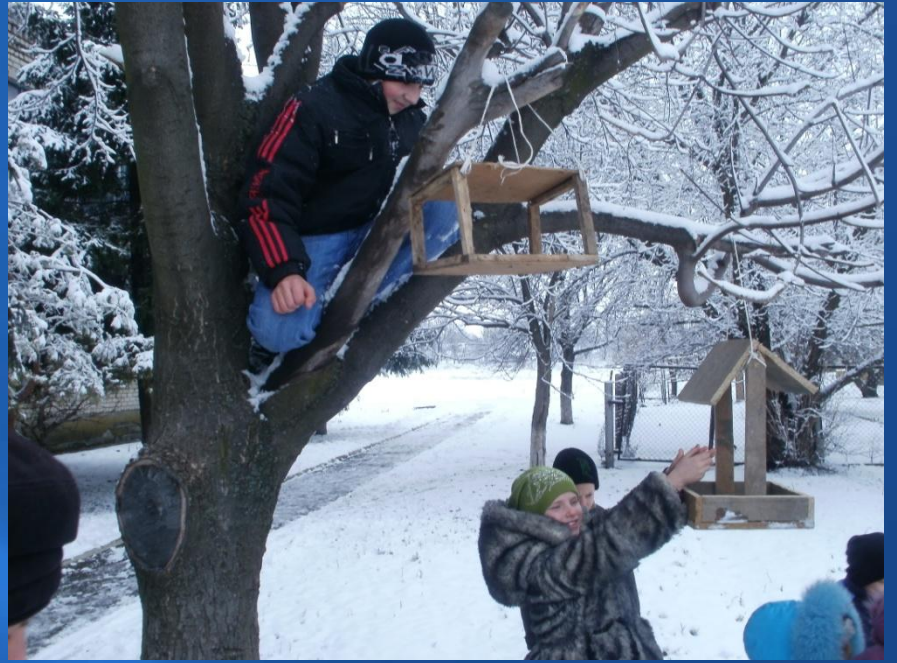
Учнями нашої школи були виготовлені та розвішені на території школи 13 годівничок, перше місце зайняли учні 3 класу вони виготовили разом з батьками 5 різноманітних годівничок, і регулярно слідкують за їх вмістом.

Дякуємо за увагу

